PIERWSZA ŁAWKA · GRAMATYKA DO MATURY · PP/PR · JĘZYK ANGIELSKI · MATURA 2027 · POZIOM PODSTAWOWY I ROZSZERZONY

G. Mowa zależna

Przesunięcie czasów, zaimków i określeń czasu i miejsca, pytania zależne i pośrednie (szyk), polecenia (told sb (not) to), czasowniki wprowadzające z konstrukcjami (promise, refuse, offer to; accuse of, apologise for, deny/admit -ing, suggest); tylko PR: denied having…, objected to…. Sześć kart: jak oceni to CKE i wzorcowe rozwiązania, trening, zadania na poziomie matury, zadania trudniejsze i test w grupach A i B – z kluczem i zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Mowa zależna – jak to działa i jak oceni to CKE** Reguły w pigułce, wzorcowe rozwiązania, rozgrzewka	4 zad. 19 pkt
2	**Mowa zależna – trening** Ćwiczenia krok po kroku	6 zad. 34 pkt
3	**Mowa zależna – zadania na poziomie matury** Środki językowe w formule matury 2027	5 zad. 20 pkt
4	**Mowa zależna – zadania trudniejsze** Dla ambitnych – poziom rozszerzony	4 zad. 21 pkt
5	**Test: Mowa zależna – grupa A** 30 minut · 20 pkt	5 zad. 20 pkt
6	**Test: Mowa zależna – grupa B** 30 minut · 20 pkt	5 zad. 20 pkt

JAK KORZYSTAĆ Z ZESTAWU

- Karta 1 przypomina reguły (tabele form i użycia, słowa-sygnały) i pokazuje wzorcowe rozwiązania z wyjaśnieniem.
- Karty 2–4 prowadzą od ćwiczeń krok po kroku, przez zadania w formule matury (środki językowe), do zadań trudniejszych.
- Karty 5 i 6 to równoległy test (grupa A i B) z punktacją jak na maturze.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka” zbiera reguły w tabelach, typowe błędy i test „Sprawdź się”.

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO (Dz.U. 2024 poz. 1019), informator CKE 2024/2025. Wymagania: III.1.P i III.1.R: I.1–I.14, VIII.2–VIII.3, XIV; informator CKE 2024/2025, lista struktur: mowa zależna, pytania pośrednie, konstrukcje bezokolicznikowe i gerundialne. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Mowa zależna – jak to działa i jak oceni to CKE

Reguły w pigułce, wzorcowe rozwiązania, rozgrzewka

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 19 pkt

PRZYPOMNIJ SOBIE

- **Kiedy przesuwamy czasy?** Gdy czasownik wprowadzający jest w czasie przeszłym (*said, told, asked, explained*), czas wypowiedzi „cofa się" o krok: *„I'm tired."* → *She said she **was** tired.* Gdy czasownik wprowadzający jest w czasie teraźniejszym (*says, has said, asks*), czasu nie zmieniamy: *He says he **is** tired.* Jeśli informacja jest nadal prawdziwa, przesunięcie jest dopuszczalne, ale nieobowiązkowe: *She said she **lives / lived** in Gdynia.*

Mowa niezależna	Mowa zależna (po said/told/asked)	Przykład
Present Simple	Past Simple	„I **like** jazz." → He said he **liked** jazz.
Present Continuous	Past Continuous	„We're **leaving**." → They said they **were leaving**.
Present Perfect	Past Perfect	„I've **lost** my keys." → She said she **had lost** her keys.
Past Simple	Past Perfect (często bez zmian)	„I **saw** a fox." → He said he **had seen / saw** a fox.
Past Continuous	Past Perfect Continuous **(tylko PR)** lub bez zmian	„I was sleeping." → He said he **had been sleeping**.
will / can / may	would / could / might	„I'll call you." → She said she **would** call me.
must (obowiązek)	had to (lub must)	„I must go." → He said he **had to** go.
shall I…? (propozycja)	offered to…	„Shall I help?" → He **offered to help**.
Past Perfect, would, could, should, might, ought to	bez zmian	„You should rest." → She said I **should** rest.

Określenia czasu i miejsca	W mowie zależnej
now	then, at that moment
today / tonight	that day / that night
yesterday	the day before, the previous day
tomorrow	the next day, the following day
last week / next month	the week before, the previous week / the following month, the month after
two days ago	two days before, two days earlier

here / this / these	there / that / those

- Zmieniają się też **zaimki** – zgodnie z tym, kto relacjonuje: *„I'll lend **you** **my** notes," Zosia told me. → Zosia told me **she** would lend **me** **her** notes.* Określeń czasu nie zmieniamy mechanicznie: jeśli relacjonujemy tego samego dnia, *tomorrow* może zostać.
- **say czy tell?** *say (that)…, say **to** sb*; *tell **sb** (that)…* – po *tell* zawsze stoi osoba: *He **told** **me** he was busy. He **said** he was busy. He said **to** **me**…* Błędy: *He said me…, He told that…* Wyjątki bez osoby: *tell the truth, tell a lie, tell a story*.
- **Pytania zależne:** szyk zdania oznajmującego (podmiot + orzeczenie), **bez** *do/does/did* i bez znaku zapytania. Pytania „tak/nie" → **if / whether**: *„Where do you live?" → She asked me where **I** **lived**. „Did you see it?" → He asked **if / whether** **I** **had** **seen** it.* Zapamiętaj: *asked me where ~~did I live~~* – błąd szyku.
- **Pytania pośrednie** (grzeczne, w teraźniejszości): *Could you tell me…? Do you know…? I wonder… I'd like to know…* – też szyk oznajmujący, ale **bez** przesuwania czasu: *Could you tell me where the station **is**? Do you know what time the film **starts**? I wonder **if** this seat **is** free.* Znak zapytania stawiamy tylko wtedy, gdy początek jest pytaniem.
- **Polecenia, prośby, rady:** *tell / ask / remind / warn / advise / order sb **(not)** **to** do*: *„Close the door." → She **told** **me** **to** **close** the door. „Don't be late." → He **told** **us** **not** **to** **be** late. „Could you wait here?" → She **asked** **me** **to** **wait** there.* Przeczenie *not* stoi przed *to* (*not to*, nie *to not*, nie *don't*).

Konstrukcja	Czasowniki	Przykład
+ to + bezokolicznik	promise, refuse, offer, agree, threaten, decide	Dad **promised to fix** my bike. She **refused to answer**.
+ osoba + to + bezokolicznik	advise, remind, warn, encourage, persuade, invite, beg, order	He **reminded me to take** my passport.
+ -ing	deny, admit, suggest, recommend	He **denied taking** the money. She **suggested going** by train.
+ przyimek + -ing	apologise (to sb) for, insist on, complain about, warn sb against	Maja **apologised for being** late.
+ osoba + przyimek + -ing	accuse sb of, blame sb for, thank sb for, congratulate sb on	Kuba **accused Ewa of taking** his calculator.
+ that + zdanie	explain, admit, deny, complain, agree, promise, suggest	He **admitted that he had lied**.

- **suggest** – trzy poprawne wzory: *suggest **going** / suggest **(that)** **we** **go** / suggest (that) we **should** **go*** (zdanie z przeszłym czasem, np. *suggested that we went*, bywa spotykane w brytyjskim angielskim i w kluczach jest uznawane, ale bezpieczniej trzymać się trzech wzorów wyżej). Nigdy: *suggest ~~to go~~, suggest ~~me to go~~*. Konstrukcja *I suggest that you bring…* (tryb łączący) jest w informatorze na liście **tylko PR**. Według sprawozdania CKE z 2025 r. w zdaniu z *promised to repair* poprawnie odpowiedziało 61% zdających PP – częsty błąd to *promised repairing*.

Przykład 5. Pytanie pośrednie (PP). Excuse me, ____ the nearest pharmacy is? TELL could you tell me where / can you tell me where – po *Could you tell me* szyk oznajmujący: *where the pharmacy **is***. Znak zapytania jest na końcu, bo całe zdanie zaczyna się od pytania *Could you…*

ZADANIA

Zadanie 1. Przesuń czas w mowie zależnej. Wpisz tylko brakujący czasownik. ___ / 6 pkt

1. „I am tired." → She said she _____ tired.
2. „We're watching a film." → They said they _____ a film.
3. „I have lost my keys." → He said he _____ his keys.
4. „I'll call you." → She said she _____ me.
5. „I can swim." → He said he _____.
6. „We saw a fox." → They said they _____ a fox.

Zadanie 2. Jak zmienią się te określenia w relacji następnego tygodnia? ___ / 7 pkt

1. today → _____
2. tomorrow → _____
3. yesterday → _____
4. here → _____
5. next week → _____
6. two days ago → _____
7. now → _____

Zadanie 3. Wybierz właściwy czasownik z nawiasu. ___ / 5 pkt

1. She **(said/told)** me that she was busy.
2. He **(said/told)** that the bus was late.
3. They **(said/told)** to us that they were sorry.
4. Mum **(said/told)** us to tidy up.
5. Why didn't you **(say/tell)** the truth?

Zadanie 4. Wybierz poprawne zdanie. ___ / 1 pkt

A. Ania asked me where was I going.
B. Ania asked me where I was going.
C. Ania asked me where did I go.
D. Ania asked me where I was going?

Mowa zależna – trening

Ćwiczenia krok po kroku

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 34 pkt

Zadanie 1. Zrelacjonuj wypowiedzi. Zmień czasy, zaimki i określenia czasu. ___ / 6 pkt

1. „I'm moving to Kraków next month," Julia said. → Julia said that _____.
2. „We've already seen this film," the twins told me. → The twins told me that _____.
3. „I didn't do it on purpose," Bartek said. → Bartek said that _____.
4. „You can borrow my notes," Zosia told me. → Zosia told me that _____.
5. „The shop will be closed tomorrow," the manager said. → The manager said that _____.
6. „I must finish this project tonight," Adam said. → Adam said that _____.

Zadanie 2. Zamień pytania na mowę zależną. ___ / 6 pkt

1. „Where do you live?" → She asked me _____.
2. „Are you coming to the party?" → He asked me _____.
3. „What time does the film start?" → I asked _____.
4. „Have you ever been to Ireland?" → The interviewer asked me _____.
5. „Why did you leave early?" → My friend asked me _____.
6. „Can you help me?" → My neighbour asked me _____.

Zadanie 3. Zamień pytania na grzeczne pytania pośrednie. Pamiętaj o szyku. ___ / 5 pkt

1. Where is the bus station? → Could you tell me _____?
2. What time does the museum open? → Do you know _____?
3. Is this seat free? → I wonder _____.
4. How much did these headphones cost? → Can you tell me _____?
5. Has the train left? → Do you know _____?

Zadanie 4. Zrelacjonuj polecenia i prośby, używając podanych czasowników. ___ / 5 pkt

1. „Turn off your phones," the teacher said to us. → The teacher told us _____.
2. „Don't touch the oven!" Mum said to my brother. → Mum told my brother _____.
3. „Please wait outside," the nurse said to me. → The nurse asked me _____.
4. „Don't forget your passport," Dad said to me. → Dad reminded me _____.
5. „Don't go swimming after a big meal," the instructor said to us. → The instructor warned us _____.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Mowa zależna – zadania na poziomie matury

Środki językowe w formule matury 2027

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

Zadanie 1. [PR] Przeczytaj tekst. Dla każdej luki wybierz odpowiedź, przy której tekst będzie logiczny i poprawny gramatycznie. Zakreśl A, B, C albo D. ___ / 5 pkt

My first summer job

When I got my first summer job at a café, the manager explained what my duties were. She said that I **(1)** ___ at seven the following Monday and asked me **(2)** ___ any experience with coffee machines.

I admitted that I **(3)** ___ one before that morning, so she suggested **(4)** ___ a short online training video. At the end of the day she told me **(5)** ___ about making mistakes, because everyone learns on the job.

Tekst własny

1.1. Luka (1) ___ / 1 pkt

A. will start

B. would start

C. had started

D. have started

1.2. Luka (2) ___ / 1 pkt

A. did I have

B. whether I had

C. if had I

D. that I had

1.3. Luka (3) ___ / 1 pkt

A. was never using

B. never use

C. had never used

D. have never used

1.4. Luka (4) ___ / 1 pkt

A. to watch

B. watch

C. me to watch

D. watching

Podgląd • Pierwsza Ławka

1.5. Luka (5) ___ / 1 pkt

A. not to worry

B. don't worry

C. not worrying

D. to not worrying

Zadanie 2. Uzupełnij każde zdanie z luką tak, aby znaczyło to samo co zdanie wyjściowe. Użyj wyrazu podanego WIELKIMI LITERAMI i nie zmieniaj jego formy. W lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazem podanym. Liczy się pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna. ___ / 5 pkt

1. „I'll pay you back on Monday," Kamil told me. **PROMISED**
   Kamil _____ me back on Monday.
2. „Don't park in front of the gate," the guard said to us. **NOT**
   The guard told _____ in front of the gate.
3. „Do you need any help?" the shop assistant asked me. **IF**
   The shop assistant asked _____ any help.
4. „I'm sorry I broke your mug," my flatmate said to me. **FOR**
   My flatmate apologised _____ my mug.
5. „Why don't we go bowling after the exams?" said Marta. **SUGGESTED**
   Marta _____ bowling after the exams.

Zadanie 3. [PR] Uzupełnij zdania, używając wyrazów z nawiasu w odpowiedniej postaci. Zachowaj ich kolejność; w razie potrzeby dopisz inne wyrazy, tak aby zdanie było logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazami z nawiasu. ___ / 5 pkt

1. My teacher asked me _____ **(why/I/be)** absent the day before.
2. Excuse me, do you know _____ **(where/the toilets/be)**?
3. The boy denied _____ **(take/the)** money from the drawer.
4. My parents told me _____ **(not/come)** home after midnight.
5. Lena said she _____ **(already/finish)** her essay.

Zadanie 4. [PR] Uzupełnij zdania, tłumacząc na angielski fragmenty podane w nawiasach, tak aby zdania były logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów. ___ / 4 pkt

1. My grandma always asks me _____ *(czy jem wystarczająco dużo)*.
2. The coach warned us _____ *(żebyśmy się nie spóźnili)* for the bus.
3. Could you tell me _____ *(ile kosztuje ten bilet)*?
4. Paweł refused _____ *(odpowiedzieć na moje pytanie)*.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Mowa zależna – zadania trudniejsze

KARTA 4/6

Dla ambitnych – poziom rozszerzony

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 21 pkt

Zadanie 1. [PR] Uzupełnij każde zdanie z luką tak, aby znaczyło to samo co zdanie wyjściowe. Użyj wyrazu podanego WIELKIMI LITERAMI i nie zmieniaj jego formy. W lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazem podanym. Liczy się pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna. ___ / 6 pkt

1. „I didn't read your messages," Olek said to me. **HAVING**
   Olek denied _____ my messages.
2. „You cheated in the test!" the teacher said to Max. **OF**
   The teacher _____ in the test.
3. „I don't want to be treated like a child," Ewa said. **OBJECTED**
   Ewa _____ like a child.
4. „You should take a gap year," my aunt said to me. **SUGGESTED**
   My aunt _____ a gap year.
5. „Shall I water your plants while you're away?" our neighbour asked Mum. **OFFERED**
   Our neighbour _____ Mum's plants while she was away.
6. „It was me who left the gate open," Szymon said. **ADMITTED**
   Szymon _____ the gate open.

Zadanie 2. [PR] Uzupełnij zdania, używając wyrazów z nawiasu w odpowiedniej postaci. Zachowaj ich kolejność; w razie potrzeby dopisz inne wyrazy, tak aby zdanie było logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazami z nawiasu. ___ / 5 pkt

1. The journalist asked the musicians how long they _____ **(play/together)**.
2. Mia insisted _____ **(pay/for)** everyone's tickets.
3. The manager congratulated _____ **(we/on/win)** the regional cup.
4. My brother blamed _____ **(I/for/lose)** the remote control.
5. The witness denied _____ **(ever/see)** the man before.

Zadanie 3. [PR] Uzupełnij zdania, tłumacząc na angielski fragmenty podane w nawiasach, tak aby zdania były logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów. ___ / 4 pkt

1. The receptionist asked us _____ *(jak długo zostaniemy)*.
2. Tomek apologised _____ *(za to, że nie oddzwonił)*.
3. I'd like to know _____ *(dlaczego nikt mnie nie poinformował)*.
4. She accused the company _____ *(że ją oszukała)*.

Test: Mowa zależna – grupa A

KARTA 5/6

30 minut · 20 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

Zadanie 1. [PR] Przeczytaj tekst. Dla każdej luki wybierz odpowiedź, przy której tekst będzie logiczny i poprawny gramatycznie. Zakreśl A, B, C albo D. ___ / 5 pkt

A visit from the radio

Yesterday a journalist from our local radio station visited our school. She asked us what **(1)** ___ after finishing school. Many of us told her **(2)** ___ we had no idea yet.

Then she wanted to know **(3)** ___ online every day, and almost everybody admitted **(4)** ___ more than three hours a day on social media. Finally, she advised us **(5)** ___ a break from our phones once a week.

Tekst własny

1.1. Luka (1) ___ / 1 pkt

A. did we want to do

B. we wanted to do

C. do we want to do

D. we want doing

1.2. Luka (2) ___ / 1 pkt

A. what

B. that

C. if

D. which

1.3. Luka (3) ___ / 1 pkt

A. how much time we spent

B. how much time did we spend

C. how much time spent we

D. how much time do we spend

1.4. Luka (4) ___ / 1 pkt

A. spending

B. to spend

C. that spend

D. spend

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Mowa zależna – reguły, zadania maturalne i test – matura 2027 z angielskiego

Podgląd pokazał 9 z 27 stron. Pełna wersja: 27 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Mowa zależna – jak to działa i jak oceni to CKE – 4 zadania, 19 pkt
- Karta 2: Mowa zależna – trening – 6 zadań, 34 pkt
- Karta 3: Mowa zależna – zadania na poziomie matury – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 4: Mowa zależna – zadania trudniejsze – 4 zadania, 21 pkt
- Karta 5: Test: Mowa zależna – grupa A – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Test: Mowa zależna – grupa B – 5 zadań, 20 pkt Karta 1 pokazuje, jak to działa i jak oceni to CKE, z wzorcowymi rozwiązaniami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/matura-2027-angielski-gramatyka-pp-pr-mowa-zalezna